

скръбъ, безгранично страдание и мрачно отчаяние, които сж обхва-
нали цѣлото негово същество отъ
това нещастие. Къмъ него се при-
бавятъ и главоболията, причиня-
вани му отъ братята му Йоханъ и
Карлъ, които сждо сж живѣли въ
Виена. Това състояние на отчаяние
отъ неизлѣчимата болестъ, и не-
приятноститъ на братята сж пред-
ставяли Б. предъ хората като зълъ,
человѣконенавистенъ и злобенъ; въ
сжщностъ, той не е билъ таквъ —
напротивъ, природно е ималъ ве-
селъ нравъ. Съзнанието за неизлѣ-
чимостта на слуха му го хвърля въ
една крайностъ, противоположна на
неговата природа. Далечъ отъ хо-
рата, вглъбенъ въ страданиято си,
той намира успокоение въ творче-
ството — и срѣдъ природата, като
лѣте е прекарвалъ всрѣдъ краси-
вата живописна околностъ на
Виена — Мьодлингъ, Баденъ, Дьоб-
лингъ и Хайлигенщадтъ. Неговиятъ
необузданъ и избухливъ темпера-
ментъ, неговата непостоянностъ и
внезапни решения, сж бивали уве-
личавани отъ болестта и грижитъ
му, и по тази причина той е оскър-
бавалъ и обиждалъ и най-близкитъ
си приятели, но скоро съзнавалъ
грѣшката си, и не рѣдко се е раз-
кайвалъ и искалъ извинение. 1826
страданията на Б. се усилватъ, и —
въ надежда за подобрене, той
отива въ Гнайсендорфъ при Кремзъ,
ала положението му тукъ се влошава
и той, при едно студено и влажно
време, бива принуденъ да се за-
върне въ Виена. Възпалението на
дробоветъ, отъ което е страдалъ, се
усилва все повече и повече, и на 26
мартъ 1827 той склопва за винаги

Личи
Като човѣкъ и артистъ сж едно
рѣдко проникновение, Б. се допира
до проблемитъ на модерния чо-
вѣкъ, който — въ своята духовна
сжщностъ, е закръменъ съ една ха-
рактерна двойственостъ. Двуетин-
ството на Бетховеновата природа
се изявява най-ярко въ противо-
положността между специфичния
му даръ и чисто духовния човѣкъ.
При неговитъ предходници имаме
само хората на изкуството, далечъ
стоящи отъ проблемитъ на модер-
ното време, когато Б. се не само
докосва до тѣхъ като човѣкъ, но и
като художникъ, въ своитъ творби

успѣва да имъ даде едно разреше-
ние. На втора линия това дву-
единство се изявява въ факта, че
Б. е билъ демократъ — убеденъ ре-
публиканецъ, като въ сжщото вре-
ме най-яркитъ носители на монар-
хичния идеалъ сж се числили меж-
ду неговитъ най-близки приятели
(графъ Валдшайнъ, князъ Лихнов-
ски, ерцхерцогъ Рудолфъ, князъ
Лобковицъ и др.) и за това, демо-
кратичното и аристократичното зву-
чатъ едно следъ друго, и даже ед-
новременно, въ неговитъ творби
(„Ероика“). Несъответствието между
голѣмината на творческия гений и
малката способностъ на Б. да учи
е една отъ характернитъ прояви на
неговата двойствена природа: —
знайно е, че между всички велики
музикални творци Б. е училъ най-
трудно. — Познаването изцѣло на Б.
се допълня и отъ неговото строго
отношение къмъ законитъ на при-
родата и тия на изкуството — тѣ
трѣбва да се тачатъ, споредъ него,
като светиня. Художественната съ-
вестъ и най-пуританско съблюда-
ване канонитъ на изкуството сж
съпровождали Б. при всѣки мигъ
на неговата творческа дейностъ, а
критическия скептицизмъ е под-
лагалъ на най-строга преценка всѣ-
ко едно негово действие — като чо-
вѣкъ и артистъ. (Хойсъ) Човѣшкото
изпква въ творчеството на Б. на-
всѣкъжде: въ симфонитъ, клави-
раната и камерна музика се чувству-
ва страдащиятъ, борящиятъ се, ли-
куващиятъ, мечтателния човѣкъ.
До като у Бахъ, напр., е отразено
повече духовното, религиозното,
небесното — у Бетховена, напро-
тивъ — човѣшкото и земното. Въ
центъра на Б-вото творчество стоятъ
неговитъ 9 симфонии. Двойстве-
ността на неговата природа е от-
разена и въ тази областъ на твор-
чеството му, особено забележимъ
следъ третата — „Ероика“. Патетич-
ността на третата, съ основната ней-
на идея: желание за борба и воля за
побѣда, се последва отъ четвърта-
та, въ която има отразена една без-
грижна веселостъ; следъ трагичес-
ката пета — „на сждбата“, иде „па-
сторалната“ шеста, съ нейното очаро-
вание отъ селския животъ. Сж-
щата противоположностъ намира-
ме и между седмата и осмата. Въ
„Деветата“ — венецътъ на Б-вото